

ע"פ 30525/07/17 - דאייה איימן נגד יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה ירושלים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 30525-07-17 איימן נ' יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה ירושלים
תיק חיצוני: 4683/2017
לפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ
מערער דאייה איימן
נגד
משיבה יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה ירושלים

נוכחים:

ב"כ המערער עו"ד ויסאם גנאים

ב"כ המשיבה עו"ד ארז צ'צ'קס.

פסק דין

לפני בקשה לביטול החלטת בית משפט קמא, כב' השופט א' דהאן, מיום 10/07/2017, לפיה, הטיל על המערער הוצאות בסך 10,000 ₪.

בית משפט קמא נימק החלטתו, בהאי לישנא:

"...בהתחשב אם כך שנוהל דיון הוכחות ארוך וממצה, הותר מומחה להכין חוות דעת ונוהלו שתי ישיבות, האחת להוכחות והשניה לסיכומים, פוסק בית המשפט את הוצאות הוועדה בהליך זה בסך 10,000 ₪."

ב"כ המערער טוען, כי מדובר בסכום מופרז, שכן המערער מימש את זכותו לפי דין להשיג על צו הריסה מנהלי. הדיון נקבע זמן קצר לאחר הגשת הבקשה, ועל כן לא יכול היה לוותר על העדים.

אשר למומחה, מדובר באזור גבולי בין שטחי האזור לבין שטחי ירושלים, ועל כן, תעודת עובד הציבור היתה דרושה. אשר לעדותו, באותו שלב המערער לא היה מיוצג.

ב"כ המשיבה סמך ידו על החלטת בית משפט קמא, וסבר, כי במקרה מיוחד זה, בו נוהלו הליכי סרק כאשר מדובר במי

שלא בא בידיים נקיות לבית משפט, שכן כבר בעבר נהרס ביתו בנסיבות דומות, הוא עמד על הטענה ועל עריכת תעודת עובד ציבור, ובזבז את זמנו של בית המשפט, על אף שבית המשפט היתרה בו.

דין והכרעה

הסמכות של בית המשפט להטיל הוצאות היא סמכות טבועה, וככל שמדובר בסמכות טבועה, יש להשתמש בה באופן מצומצם, כאשר נדרש הדבר באופן חיוני.

בנוסף, במקרה זה קיימת סמכות להטיל הוצאות, לפי סעיף 26 לפקודת הראיות, המורה, כי בית משפט ייעתר לבקשתו של בעל דין לצוות כי ייחקר עובד ציבור בבית המשפט, על אף הגשת תעודת עובד ציבור. אולם, הסעיף מורה, כי ככל שבקשת בעל דין היא מתוך קלות דעת או קנטור, רשאי הוא להטיל על המבקש את הוצאות החקירה.

במקרה שלפני על בית המשפט היה לאזן בין זכות הגישה לערכאות של המערער, אשר מבקש לנצל את זכותו החוקית בהתאם לסעיף 238א(ז) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, לבין ניצול יתר של זכות זו, למקרים בהם עולות טענות סרק שכל מטרתן הן לעכב את ביצוע הצו.

אשר להעדת עובד הציבור, המבקש לא היה מיוצג בשלב זה, ולא שאל את עובד הציבור שאלות. הזמנת עובד הציבור לשווא, תוך הכנת תעודת עובד ציבור נוספת, נעשתה בקלות דעת, ועל אף הערות בית המשפט, בא כוחו בדיון הקודם שקל את הדברים, וציין לפרוטוקול בעמ' 2, כי הוא אינו חוזר בו מהטענה.

בהקשר זה פסק בית המשפט העליון ברע"פ 14-2341 סלים נ' הוועדה המחוזית לתכנון ובניה כדלקמן:

"... לעניין חיוב בהוצאות משפט במסגרת דיון פלילי העוסק בהפרות דיני התכנון והבניה, כבר

הובעה העמדה לפיה:

אכן יש מקום ככלל להטלת הוצאות, בגדרי המאבק הנמשך כנגד הפרות של חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965. אכן, המדובר בפלילים, ובתחום משפטי זה הטלת הוצאות היא במשורה. אך עסקינן בעבירות שכל כולן רווח כלכלי לעובריהן, וכדרך כלל נעשים מאמצים להאריך את הדיונים, לדחות את הקץ ואת רוע הגזירה, וכדברי השופט לוי ברע"פ 567/09 אבו חייט נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] 'את המחיר הנלווה לניצולם לרעה של ההליכים ניתן ואף ראוי לגבות מן האחראי לו, וזאת בכפוף לעקרון היסוד בדבר מידתיותה של הפעולה השלטונית'; וראו גם ע"פ 4650/08 ברנס נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]. אכן, דלתי בתי המשפט פתוחות במקום שהמחוקק פתחן, אך להליכי סרק, שמשרתם לאפשר למפר החוק ליהנות מהפרתו עוד, צריך להיות מחיר גם על ידי הוצאות." (רע"פ 5399/10 סלאמה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (29.11.2010); וראו, למשל, רע"פ 3950/10 יוסף נ' הוועדה המחוזית לתכנון ובניה - מחוז מרכז [פורסם בנבו] (30.5.2010); רע"פ 5930/08 סעו נ' יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה ירושלים [פורסם בנבו] (2.7.2008))."

עמוד 2

מכאן שהיה מקום להטיל הוצאות, לנוכח טענות הסרק ובזבוז זמנו של בית המשפט בשני דיונים, וכן בעריכת תעודת עובד ציבור נוספת והעדת עובד הציבור בבית המשפט.

יחד עם זאת, אני סבורה, כי האיזון הנכון במקרה זה, היה צריך להעשות תוך הטלת הוצאות בשיעור נמוך יותר, ונראה, כי הטלת הוצאות בשיעור כה גבוה, למעשה תצמצם באופן משמעותי את זכות הגישה לערכאות, שהיא זכות יסוד.

לפיכך, החלטתי להפחית את סכום ההוצאות מסך של 10,000 ₪, ולהטיל על המערער לשלם ההוצאות למשיבה, בסך 6,000 ₪.

ניתן היום, כ"א אלול תשע"ז, 12 ספטמבר 2017, במעמד עו"ד צ'צ'קס.